

POSTANOWIENIE

Dnia 2 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

na posiedzeniu w dniu 2 października 2025 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w kwestii wniosku z dnia 12 maja 2025 r., X.Y. – sędziego Sądu Apelacyjnego w Ł. w stanie spoczynku, w przedmiocie wyłączenia SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZIZ 32/24

postanowił:

wniosek pozostawić bez rozpoznania

UZASADNIENIE

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że początek biegu terminu do złożenia wniosku o wyłączenie sędziego wyznacza zarządzenie prezesa sądu (lub innej upoważnionej osoby) o przydzieleniu sprawy do rozpoznania danemu sędziemu lub wyznaczeniu sędziego do orzekania w tej sprawie (w składzie wieloosobowym). Końcowa zaś data tego terminu wskazana została w art. 41 § 2 k.p.k. i jest nią, co do zasady, rozpoczęcie przewodu sądowego (wniosek zgłoszony później pozostawia się bez rozpoznania, chyba że przyczyna wyłączenia powstała lub stała się stronie wiadoma dopiero po rozpoczęciu przewodu). Do wniosku nadanego w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej stosuje się art. 124 k.p.k. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2022 r., sygn. akt III KO 10/22, OSNK 2022, z. 3, poz. 11). Wniosek o wyłączenie sędziego podlega rozpoznaniu na posiedzeniu. Nie jest ono formalnie podzielone na fazy, tak jak rozprawa. Tylko zaś składową rozprawy jest przewód sądowy. Jeżeli przewód w ogóle nie był

przeprowadzony, co wynikało z rodzaju postępowania prowadzonego na posiedzeniu, za moment graniczny, którego przekroczenie skutkuje – co do zasady – pozostawieniem wniosku bez rozpoznania, uznać należy moment wydania postanowienia rozstrzygającego w tej kwestii incydentalnej. Zgodnie natomiast z brzmieniem art. 124 k.p.k. termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane m.in. w placówce zajmującej się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej. W przepisie tym uregulowano więc sposób złożenia pisma procesowego tak, aby pomimo niedoręczenia go w przewidzianym terminie właściwemu organowi procesowemu, wywołało skutki równoznaczne z takim postąpieniem (tj. ze złożeniem pisma bezpośrednio do organu i w przepisany terminie). Ani w tym przepisie, ani w – teoretycznie mogącym *in concreto* znaleźć zastosowanie – art. 41 § 2 k.p.k. nie przewidziano od tej zasady żadnych odstępstw (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2023 r., sygn. akt IV KO 14/23, LEX nr 3588002).

X.Y. – sędzia Sądu Apelacyjnego w Ł. w stanie spoczynku, w terminie złożył wniosek o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZIZ 32/24, czyli rozpoznania jego zażalenia na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2024 r., sygn. akt I ZI 26/22, mocą której zezwolono na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej. W dniu 4 września 2025 r. Sąd Najwyższy uwzględnił zażalenie X.Y. – sędzia Sądu Apelacyjnego w Ł. w stanie spoczynku, zmienił zaskarżoną uchwałę i odmówił zezwolenia na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 4 września 2025 r., sygn. akt II ZIZ 32/24). Oczywiście rozpoznania wniosku o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZIZ 32/24, nie uniemożliwia fakt, iż w dniu 4 września 2025 r. doszło już do rozstrzygnięcia w sprawie o sygnaturze II ZIZ 32/24. Należy wskazać, iż zgodnie z unormowaniem z art. 42 § 3 zdanie drugie k.p.k., w przypadku wyłączenia sędziego czynności dokonane z jego udziałem stają się bezskuteczne, co w realach niniejszej sprawy oznaczałoby, iż w razie uwzględnienia wniosku o wyłączenie SSN Tomasza Demendeckiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZIZ 32/24, zażalenie X.Y. – sędzia Sądu Apelacyjnego w Ł. w stanie spoczynku, byłby ponownie rozpoznawane przez Sąd Najwyższy w innym składzie.

Takie postąpienie w realiach tej sprawy byłoby antygwarancyjne, gdyż skutkowałoby „procesowym unicestwieniem” orzeczenia wydanego w sprawie o sygn. akt II ZIZ 32/24, które jest najkorzystniejszego z punktu widzenia interesu procesowego X.Y. – sędziego Sądu Apelacyjnego w Ł. w stanie spoczynku.

Kierując się przedstawionymi motywami rozstrzygnięto jak na wstępie.

[M. T.]

[a.ł.]